

Hur tidiga karriärval påverkas av ekonomiska kriser

Julien Grenet

Hans Grönqvist

Edvin Hertegård

Martin Nybom

Jan Stuhler

Hur tidiga karriärval påverkas av ekonomiska kriser^a

av

Julien Grenet^b, Hans Grönqvist^c, Edvin Hertegård^d, Martin Nybom^e
och Jan Stuhler^f

2025-11-10

Sammanfattning

Vi studerar hur ekonomiska kriser påverkar ungdomars utbildnings- och karriärval och hur dessa beslut påverkar deras långsiktiga arbetsmarknadsutfall. Med fokus på den djupa lågkonjunkturen i början av 1990-talet – som drabbade tillverknings- och byggsektorerna hårdast – visar vi först att ungdomar vars fäder förlorade jobbet inom dessa sektorer var mer benägna att välja karriärvägar knutna till mindre drabbade branscher. Dessa ungdomar hade sedan i vuxen ålder både högre sysselsättning och inkomster. Våra resultat tyder på att begränsad tillgång till information kan vara ett viktigt hinder för strukturomvandling samt att utbildnings- och yrkesval är en viktig kanal genom vilken lågkonjunkturer påverkar arbetsmarknaden på lång sikt.

^a Rapporten är en sammanfattning av IFAU working paper 2025:20 (Grenet et al., 2025) och har genomgått intern och extern refereegranskning. Vi tackar Per Johansson, Eva Mörk, Peter Nilsson, Mårten Palme, Helmut Rainer och granskare för givande kommentarer och synpunkter, samt deltagare vid flertalet seminarier. Vi tackar dessutom Handelsbankens forskningsstiftelser, Vetenskapsrådet och Riksbankens Jubileumsfond för ekonomiskt stöd.

^b Paris School of Economics, CNRS; julien.grenet@psemail.eu.

^c Linnéuniversitetet, IFN; hans.gronqvist@lnu.se.

^d SOFI, Stockholms universitet; edvin.hertegard@sofi.su.se.

^e IFAU, Uppsala universitet, UCLS, IZA, RFBerlin; martin.nybom@ifau.uu.se.

^f Universidad Carlos III de Madrid; jstuhler@eco.uc3m.es.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Bakgrund: Sverige på 1990-talet.....	5
2.1	Krisen på 1990-talet.....	5
2.2	Den svenska arbetsmarknaden under 1990-talet	6
2.3	Gymnasieutbildningen på 1990-talet.....	7
3	Data och empirisk metod.....	7
3.1	Data.....	7
3.2	Beskrivande statistik.....	8
3.3	Empirisk metod.....	9
4	Resultat	10
4.1	Effekter på utbildnings- och karriärval.....	11
4.2	Effekter på tidiga arbetsmarknadsutfall.....	17
4.3	Effekter på långsiktiga arbetsmarknadsutfall	17
4.4	Skillnader mellan män och kvinnor.....	19
4.5	Mekanismer	21
5	Diskussion och slutsatser.....	23
	Referenser	25

1 Inledning

När arbetsmarknaden förändras snabbt – till exempel under en lågkonjunktur eller genom teknologisk omvandling – står unga människor inför svåra beslut. De behöver välja utbildning och yrkesväg utan att ha fullständig information om hur framtidens arbetsmarknad kommer att se ut. Samtidigt formar dessa tidiga val ofta deras långsiktiga möjligheter och utfall på arbetsmarknaden.

I denna studie undersöker vi hur ungdomar anpassar sina tidiga karriärval till följd av ekonomiska kriser. Vi fokuserar på den oväntade och kraftiga lågkonjunktur som drabbade Sverige i början av 1990-talet. Lågkonjunkturen, som rankas som en av de fem allvarligaste finanskriserna i historien (Reinhart och Rogoff, 2008), utlöste en femfaldig ökning av den totala arbetslösheten (Englund, 1999) och slog särskilt hårt mot tillverknings- och byggsektorerna.

Genom att koppla samman detaljerade registerdata på individers utbildningsval, familjebakgrund och arbetsmarknadsutfall analyserar vi om barn till pappor som förlorade jobbet inom de hårdast drabbade branscherna valde andra gymnasieinriktningar än i övrigt jämförbara ungdomar. Vårt huvudurval består av 176 000 ungdomar vars pappor förlorade sina jobb under lågkonjunkturen 1991–1995 i samband med gymnasievalet. Vi börjar med att visa att den ekonomiska krisen sammanföll med en nedgång i andelen elever som fullföljde gymnasieprogram kopplade till de hårt drabbade tillverknings- och byggsektorerna. Noterbart är att andelen elever som tog examen från ett program som vanligtvis leder till jobb inom tillverkningsindustrin minskade med mer än 50 procent under krisperioden.

Vi fortsätter sedan med analysen av orsakssamband. Att identifiera beteendeffekter av ekonomiska kriser är en utmaning, eftersom det kräver data på individnivå i kombination med en forskningsdesign som gör det möjligt att särskilja effekter som härrör från *information om* ekonomiska chocker från effekter som härrör från *exponering för* ekonomiska chocker, såväl som från icke-observerbara egenskaper som samvarierar med dessa faktorer. Vår lösning är att utnyttja tidpunkten för valet av gymnasieprogram, som vanligtvis infaller året eleverna fyller 16, i kombination med tidpunkten då pappor anställda inom tillverknings- och byggsektorn förlorade jobbet. Barn vars pappor förlorade jobbet precis *innan* gymnasievalet kan ha avskräckts i tid från att välja program kopplade till de hårt drabbade branscherna, eftersom pappans arbetslöshet signalerade de risker och framtidsutsikter som var förknippade med branschen. Samtidigt är barn vars pappor förlorade jobbet precis *efter* gymnasievalet i övrigt jämförbara och var på samma sätt utsatta för krisen, men kunde inte ändra sina val lika lätt.

Genom att jämföra dessa två grupper av ungdomar kan vi således ta hänsyn till skillnader i den sammanlagda exponeringen mot den ekonomiska krisen. Eftersom tidpunkten då papporna förlorade jobbet varierar kan vi göra jämförelsen mellan ungdomar födda samma år och boende i samma region och således kontrollera för eventuella krisrelaterade förändringar i efterfrågan på arbetsmarknaden eller utbud av gymnasieprogram, samt de direkta effekterna av att pappan förlorade jobbet. I och med att vi isolerar och rensar bort de mekanismer som är relaterade till fäders förlust av jobbet i allmänhet (t.ex. lägre inkomst eller direkta effekter på grundskolebetygen) fångar vi sannolikt effekter av en *informationssignal* inom familjen kopplad till de krisdrabbade sektorerna. Vår analys bygger således på antagandet att ungdomar vars pappor förlorade jobbet i de krisdrabbade sektorerna före och efter 16 års ålder är jämförbara i allt övrigt. I Grenet et al. (2025) lägger vi fram flera argument för att detta antagande håller empiriskt.

Våra huvudresultat visar att de ”behandlade” ungdomarna – de vars pappor förlorade jobbet inom tillverknings- eller byggsektorn innan gymnasievalet – i högre grad valde utbildningar kopplade till branscher som klarade sig bättre genom krisen relativt jämförelsegruppen. Sannolikheten att välja program kopplade till krisbranscherna minskade med 11 procent. Dessa val verkar dessutom ha haft positiva effekter på deras framtida sysselsättning (som ökade med 1,2 procent i början av arbetslivet) och inkomster (som ökade med 2–3 procent).

Vår tolkning är därför att krisen fungerade som en slags informationssignal: ungdomarna observerade vad som hände i sin närmiljö och anpassade sina val därefter. Detta belyser hur viktig tillgång till korrekt och aktuell information är vid utbildningsval – särskilt i tider av ekonomisk osäkerhet. Resultatet att information om krisdrabbade sektorer spelade stor roll för gymnasievalet är något förvånande, med tanke på att den ekonomiska nedgången inom tillverknings- och byggsektorerna borde ha varit allmänt känd. I överensstämmelse med denna hypotes visar vi att effekterna är större i början av krisen och i mindre hårt drabbade kommuner, det vill säga i sammanhang där den allmänna informationen kan tänkas ha varit mer bristfällig. Utbildningsvalen tycks även ha påverkats i fall där andra nära familjemedlemmar förlorade jobbet i krisbranscherna. Vi visar också att alternativa mekanismer kopplade till försämrade nätverk och förlorade kontakter (via pappans jobb) verkar vara mindre viktiga som förklaring för våra resultat.

Vår studie knyter an till ett omfattande forskningsområde som analyserar effekterna av arbetslöshet och ekonomiska kriser på individer och hushåll. Tidigare forskning visar att uppsägningar kan ha stora och långvariga konsekvenser för inkomster, sysselsättning och hälsa (Jacobson et al., 1993;

Lachowska et al., 2020). Yagan (2019) visar vidare att personer i områden som drabbades hårdare av finanskrisen i USA runt år 2008 fortfarande hade lägre sysselsättning och inkomster sju år senare. Denna litteratur fokuserar främst på vuxna arbetstagare som redan är etablerade på arbetsmarknaden, för vilka möjligheten till anpassning är begränsad. Vår studie skiljer ut sig genom att undersöka ungdomar i ett viktigt skede av livet och visar att exponering för en kris inom familjen kan påverka utbildningsvalen i en riktning som förbättrar deras långsiktiga arbetsmarknadsutfall.

Tidigare forskning har även visat på negativa effekter på barns framtida skolprestationer och inkomster när deras föräldrar förlorar jobbet (Oreopoulos et al., 2008; Mörk et al., 2020). Det finns även ett fåtal studier som specifikt undersöker effekter på barns utbildningsval. Dessa har till exempel visat att det är mindre sannolikt att barn vars föräldrar förlorar jobbet går vidare till högskolestudier eller väljer samma studieinriktning som sina föräldrar (Bingley et al., 2023; Huttunen och Riukula, 2019). Till skillnad från dessa studier innebär vår forskningsdesign att vi kan isolera specifika mekanismer bakom ungdomars utbildnings- och karriärval, såsom skillnad i tillgången till information kring olika sektors framtidsutsikter.

Vår studie relaterar även till Blom et al. (2021) och Schwandt och von Wachter (2019) som visar att ogynnsamma ekonomiska förhållanden vid inträdet på arbetsmarknaden kan påverka yrkesval och löner på både kort och lång sikt. I likhet med dessa studier finner vi att individer reagerar på ekonomiska signaler, men vår metod fokuserar på skillnader mellan individer i krisexponering och informationssignaler inom familjen snarare än generella chocker för en hel årskull. Våra resultat bidrar också till kunskapen om hur elever svarar på information om framtida inkomster kopplade till olika utbildningsprogram (t.ex. Altonji et al., 2012; Wiswall och Zafar, 2015).

2 Bakgrund: Sverige på 1990-talet

Det här avsnittet beskriver 1990-talets ekonomiska kris och ger en översikt kring relevanta detaljer avseende Sveriges utbildningssystem och arbetsmarknad.

2.1 Krisen på 1990-talet

I slutet av 1980-talet gick den svenska ekonomin på högvarv och arbetslösheten var endast cirka två procent. Inflationen var hög och kreditmarknaden växte kraftigt. År 1990 hade sysselsättningsgraden (bland dem i arbetsför ålder) stigit till en rekordnivå på cirka 85 procent. Samtidigt skedde i mitten av 1980-talet en avreglering av kreditmarknaden. Detta, tillsammans med en expansiv penning-

politik, ledde till en snabb ökning av olika tillgångspriser som nådde en topp före krisen. Den expanderande kreditmarknaden ledde till att bankerna ägnade sig åt mer riskfylld utlåning och hushållens ökade upplåning sammanföll med en ökning av konsumtionen. Den starka ekonomiska tillväxten under slutet av 1980-talet tyder på att den efterföljande krisen inte var förväntad, åtminstone inte förrän hösten 1989 (Englund, 1999).

Den massiva kris som drabbade Sverige i slutet av 1990 ledde till den djupaste lågkonjunktur landet upplevt sedan depressionsåren på 1930-talet. BNP minskade kontinuerligt under tre år, mellan 1991 och 1993, vilket resulterade i en total nedgång på 5,1 procent. Krisen började i bank- och fastighetssektorn och spred sig snabbt till andra sektorer. Aktiemarknaden föll snabbt och aktieindex för bygg- och fastighetsmarknaden föll kraftigt (Englund, 1999). Krisen pressade de offentliga finanserna och ledde till åtstramningsåtgärder och extrema penningpolitiska reaktioner för att försvara den fasta växelkursen. Krisen utlöste också en kreditåstramning som, tillsammans med de höjda räntorna, påverkade verksamheten i de mest skuldsatta företagen negativt (Grenet et al., 2023). Detta ledde till en kraftig ökning av antalet konkurser och en minskning av investeringarna (Englund, 1999).

Den ekonomiska återhämtningen började i slutet av år 1992 när den svenska kronan tilläts depreciera. Denna åtgärd underlättade exporten och gav stöd till den hårt drabbade tillverkningssektorn. Även om nedgången i produktionen mellan 1990 och 1993 var betydande, hade den återhämtats helt 1995. På grund av en långsammare återhämtning av bostadsinvesteringarna, som hade rasat med 72 procent under perioden, upplevde byggsektorn en mer gradvis återhämtning jämfört med tillverkningssektorn. Den började återhämta sig 1994 och först 1999 hade den återgått till den nivå som uppmättes år 1990 (Perbo, 1999).

2.2 Den svenska arbetsmarknaden under 1990-talet

I början av 1990-talet präglades den svenska arbetsmarknaden av en stor offentlig sektor som stod för nästan en tredjedel av den totala sysselsättningen. Andra viktiga sektorer var tillverkning och gruvdrift (19 procent av den totala sysselsättningen), den privata tjänstesektorn (17 procent), detaljhandel och handel (12 procent), byggsektorn (8 procent) och transport (6 procent). Män dominerade arbetskraften inom industrisektorn, särskilt inom sektorer som tillverkning, bygg och transport, medan de utgjorde en minoritet inom detaljhandeln. Den allmänna tendensen under åren som ledde fram till krisen var en gradvis förskjutning från tillverknings-, gruv- och jordbruksarbete till en ökad andel arbetstagare inom privata tjänstesektorn.

Den ekonomiska krisen slog hårt mot arbetsmarknaden. Nästan 500 000 arbetstillfällen försvann under första hälften av 1990-talet, varav ungefär 60 procent var koncentrerade till tillverknings- och byggsektorerna. Detta innebar en kraftig minskning av den totala sysselsättningsgraden, från 86 procent till 76 procent på bara några år (Perbo, 1999).

2.3 Gymnasieutbildningen på 1990-talet

Nästan 90 procent av de elever som gick ut grundskolan år 1988 började gymnasiet direkt efter nionde klass. Gymnasieskolan på den tiden skiljde sig inte nämnvärt från hur det ser ut idag: den bestod av många olika praktiska/yrkesinriktade och teoretiska program och val av gymnasieprogram gjordes i slutet av vårterminen i årskurs nio (dvs. det år då eleverna fyller 16). Fördelningen av elever till program baserades på elevers preferenser och grundskolebetyg (Hall, 2012).

Gymnasiesystemet reformerades dock i början av 1990-talet: de praktiska programmen förlängdes från två till tre år och alla gymnasieelever fick behörighet till vissa universitetsprogram. Reformen innebar också vissa förändringar av programmen. Det tidigare systemet bestod av 27 olika program, varav många var nära kopplade till ett specifikt yrke eller en viss bransch. Viktigt för vår studie är att det fanns yrkesprogram som var tätt kopplade till tillverkningssektorn eller byggsektorn både före och efter reformen av det svenska gymnasiesystemet. Reformen kan dock ha påverkat attraktionskraften hos olika gymnasieprogram. I vår empiriska analys tar vi hänsyn till detta genom att skatta effekter inom årskullar.

3 Data och empirisk metod

3.1 Data

Vår primära datakälla är register från SCB som omfattar hela Sveriges befolkning över 16 år under perioden 1985–2017. Vi länkar detta till olika andra register på personnivå. Det viktigaste är sysselsättningsregistret (RAMS), som innehåller information om den bransch som är förknippad med den huvudsakliga inkomstkällan för alla personer i arbetsför ålder. Ett brett spektrum av standardvariabler läggs till från andra register: inkomster, utbildningsnivå, skolresultat, demografisk information och bostadsort/kommun. Barn kopplas till föräldrar med hjälp av Flergenerationsregistret. Analysen fokuserar på de cirka 232 500 personer födda mellan år 1970 och 1988 vars pappa förlorade jobbet i samband med krisen, och som antingen var på väg att göra eller precis hade gjort sina

gymnasieval vid 16 års ålder. I huvudanalysen begränsar vi urvalet till dem vars pappor förlorade jobbet när de själva var mellan 10 och 21 år gamla.

Information om sysselsättningsbransch ges av den detaljerade branschkod (SNI) som är kopplad till en persons huvudsakliga anställning. Denna information gör det möjligt för oss att observera att pappan blev av med jobbet i en specifik bransch (nedan kallad *sektor*). Vi definierar det som att en pappa blev av med jobbet om han var anställd under det föregående året men inte under det innevarande året. För detta använder vi sysselsättningsregistret, som mäter om man varit anställd minst en timme under en referensvecka i november. Att gå från anställning till icke-anställning innebär alltså att man var anställd under november föregående år, men inte under innevarande år. Detta ger oss jämförbara mått på jobb-förluster för hela den arbetsföra befolkningen som kan kopplas till en specifik sektor och som väl fångar den ökning av antalet förlorade arbetstillfällen som observeras i annan statistik.

En elevs avslutade gymnasieprogram härleds från utbildningskoder vid 20 års ålder, en ålder då de flesta i vårt urval bör ha tagit examen från gymnasiet utan att ännu ha fått en högskoleexamen. Vi grupperar gymnasieutbildningar i 17 programkategorier baserat på den sysselsättningssektor som programmet vanligtvis leder till. Till exempel kategoriseras utbildningskoden "Industri- och verkstadsteknik" som ett program kopplat till tillverkningsindustrin, medan "Bygg- och anläggningsprogrammet" kopplas till byggbranschen. Vi använder denna klassificering för att koppla utbildningsval till yrkes- och karriärval. Vid 35 års ålder arbetade till exempel 53,6 procent av eleverna födda 1980 som tog examen från ett byggprogram inom byggsektorn, jämfört med 6,5 procent i hela kohorten.

I vår analys undersöker vi också hur effekter på karriärval varierar beroende på hur allvarlig den ekonomiska krisen var lokalt på kommunnivå. Specifikt mäter vi krisens intensitet med hjälp av förändringen på kommunnivå i sysselsättningsgraden mellan år 1990 och 1993.

3.2 Beskrivande statistik

Sammanfattande statistik för vårt urval av elever visas i Tabell 1. De olika kategorierna i urvalet, definierat utifrån pappans ursprungliga sektor, är i genomsnitt likartade i termer av olika bakgrundsvariabler. Dock är pappor som förlorade jobbet inom byggsektorn i genomsnitt ett år yngre än de som förlorade jobbet inom tillverkningsindustrin eller andra sektorer.

Tabell 1 Beskrivande statistik

Sektor fadern förlorar sitt jobb i:	Alla sektorer (1)	Tillverkningssektorn (2)	Byggsektorn (3)
<i>Individkaraktäristika</i>			
Födelseår (Std.avvikelse)	1977,9 (4,061)	1977,6 (4,013)	1977,7 (3,935)
Kön	0,485	0,482	0,484
<i>Fadern</i>			
Födelseår (Std.avvikelse)	1946,9 (6,905)	1946,5 (7,125)	1947,8 (6,386)
Gymnasieexamen	0,547	0,483	0,503
Gift	0,722	0,730	0,707
Sysselsatt (år 1990)	0,976	0,990	0,994
Arbetsinkomster (SEK 100 år 1990) (Std.avvikelse)	1665,9 (917,2)	1683,3 (782,1)	1809,3 (631,0)
<i>Modern</i>			
Födelseår (Std.avvikelse)	1950,4 (6,293)	1950,2 (6,479)	1950,9 (5,952)
Gymnasieexamen	0,623	0,557	0,610
Gift	0,722	0,738	0,712
Sysselsatt (år 1990)	0,853	0,841	0,876
Arbetsinkomster (SEK 100 år 1990) (Std.avvikelse)	1032,3 (604,2)	994,7 (569,1)	1019,5 (530,6)
Födelsekohorter	1970–88	1970–88	1970–88
År fadern förlorade jobbet	1991–99	1991–99	1991–99
Antal observationer	232 566	54 146	37 564

Not: Tabellen visar beskrivande statistik för det huvudsakliga urvalet från 1990 års folkräkning, uppdelat utifrån den sektor i vilken ungdomarnas pappa förlorade jobbet under åren 1991–1999.

3.3 Empirisk metod

Vår analys fokuserar på elever vars pappor förlorade jobbet under den svenska 1990-talskrisen. Eftersom eleverna väljer gymnasieprogram när de är 16 år jämförs de vars pappor förlorade jobbet före 16 års ålder (när valet ännu inte gjorts) med de vars pappor förlorade jobbet senare (när valet redan gjorts). Alla elever i urvalet har alltså pappor som förlorade jobbet, men tidpunkten för när detta skedde varierar. Det gör det möjligt att undersöka hur en negativ arbetsmarknadserfarenhet inom familjen kan fungera som en "informationssignal" om osäkerheten i vissa branscher – särskilt de som drabbades hårt av krisen, som tillverknings- och byggsektorerna.

Vi beskriver vår metod och exakta empiriska specifikationer i detalj i Grenet et al. (2025). Där diskuterar vi också de nödvändiga antagandena för en kausal

tolkning av resultaten, samt visar på empiriskt stöd för den huvudsakliga mekanism vi sannolikt fångar.

I grova drag går den empiriska strategin ut på att via regressionsanalyser identifiera skillnader i utbildnings- och karriärval och senare arbetsmarknadsutfall beroende på om pappan förlorade jobbet innan eller efter gymnasievalet. Genom att hålla lokala arbetsmarknadsförhållanden konstanta (med så kallade fixa effekter), isolerar vi effekten av att en elev får information om riskerna i en viss sektor genom att pappan förlorar jobbet. Det är alltså inte den direkta påverkan av arbetslöshet som undersöks, utan snarare den indirekta effekten via hur elever tolkar och reagerar på informationen.

Metoden gör det också möjligt att ta hänsyn till att det inte bara är åldern vid jobbförlust som spelar roll (dvs. före eller efter tiden för gymnasievalet), utan också huruvida effekten är starkare när jobbförlusten sker i sektorer som drabbades särskilt hårt under krisen. Det underliggande antagandet är att barn vars fäder förlorade jobbet i dessa hårt drabbade sektorer fick en starkare signal om sektorn i frågas framtidsutsikter – och att detta påverkade deras val av utbildningsinriktning. Med stöd av ett antal kompletterande analyser, argumenterar vi för att denna informationssignal sannolikt spelar en större roll än exempelvis förlorad inkomst, sämre skolresultat eller försämrade nätverk.

Sammanfattningsvis innebär vår empiriska design att vi kan identifiera effekterna av privata informationssignaler under en kris och hur dessa påverkar ungas utbildningsval. Den är särskilt väl lämpad för detta eftersom den utnyttjar exakt timing på individnivå snarare än bredare regional eller nationell variation. Detta ökar vår förståelse för hur unga personer anpassar sig till osäkerhet på arbetsmarknaden – inte genom restriktioner utan genom egna val, baserade på familjeerfarenheter.

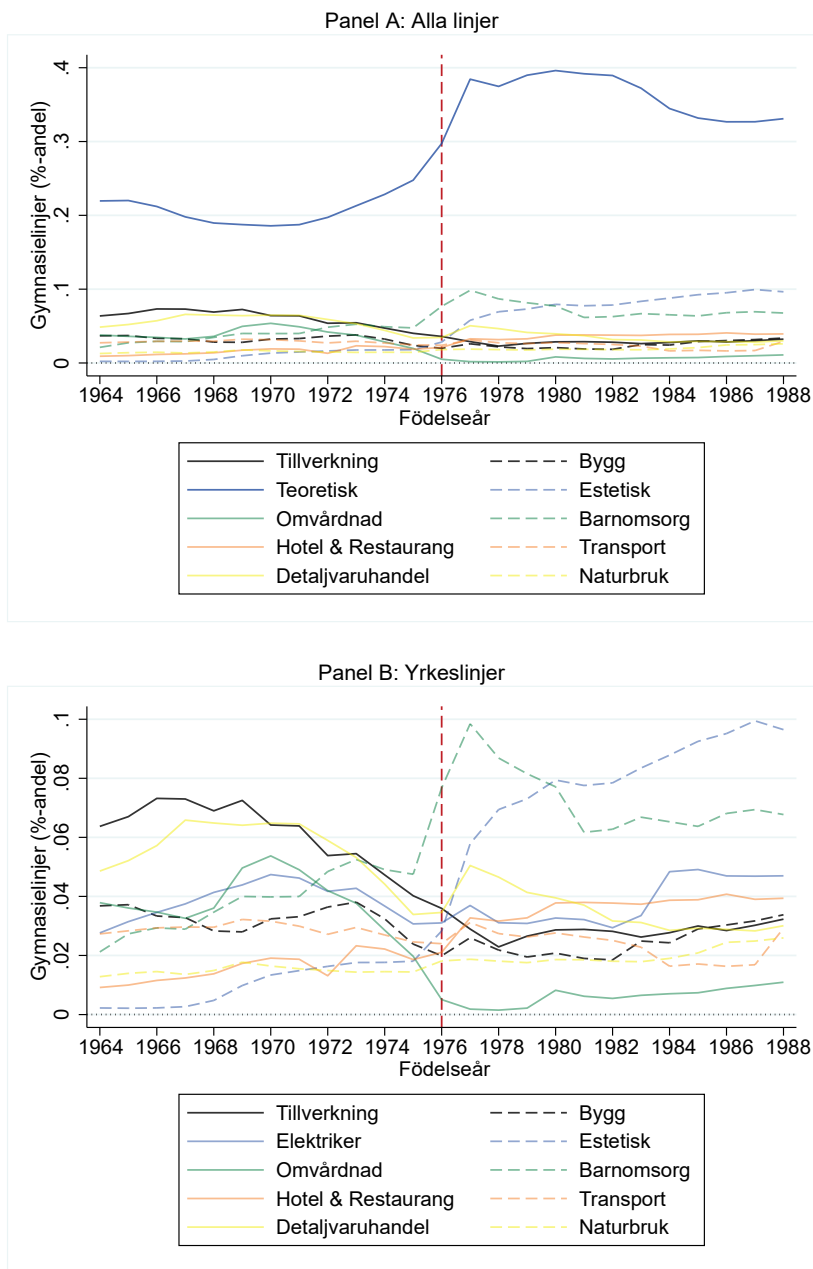
4 Resultat

I detta avsnitt presenteras resultaten från vår empiriska analys. Vi börjar med att visa på några allmänna trender under den period vi studerar. Vi presenterar sedan våra resultat rörande effekter på val av gymnasieprogram och inkomster i början av karriären, samt på långsiktiga arbetsmarknadsutfall. Avsnittet avslutas med ytterligare analyser som syftar till att belysa de bakomliggande mekanismerna. Vi hänvisar till Grenet et al. (2025) för ytterligare resultat, inklusive en uppsättning känslighetsanalyser.

4.1 Effekter på utbildnings- och karriärval

Vi börjar med att dokumentera den allmänna tidstrenden i gymnasieutbildningar vid 20 års ålder för årskullarna födda mellan år 1964 och 1988 (se Figur 1). För personer födda före 1971 observeras alltså utbildningsvalen helt innan den ekonomiska krisen. Efterföljande årskullar kunde däremot i viss utsträckning reagera på det ekonomiska läget genom att antingen byta program eller välja en annan utbildningsväg. Barn födda efter 1975 gjorde sina val av gymnasieprogram under slutskedet eller i efterdyningarna av krisen, då det rimligen bör ha varit mer allmänt känt vilka sektorer som drabbades mer eller mindre av lågkonjunkturen.

Figur 1 visar en allmän ökning av andelen gymnasieelever som slutför ett teoretiskt program (se panel A). För de mindre, praktiska programmen syns vissa förändringar elevandelar över tid, särskilt för elever födda i mitten av 1970-talet (se panel B). En anmärkningsvärd trend är att andelen som tar examen från program förknippade med tillverkningsindustrin halveras på mindre än 10 år. Även om byggprogrammet också var krisdrabbat var nedgången mindre tydlig där och andelen elever började öka igen i takt med att sektorn återhämtade sig. Dessa mönster på nationell nivå återspeglar dock inte bara effekterna av den ekonomiska krisen utan även andra långsiktiga trender och politiska förändringar.

Figur 1 Fördelning av elever mellan olika gymnasielinjer, uppdelat per födelsekohort

Not: Vi exkluderar i figuren individer som inte har slutfört gymnasiet innan 21 års ålder (14,4 procent) samt de som redan har någon universitetsutbildning vid 19 års ålder (4,5 procent). Utöver detta exkluderar vi vissa små program som fasades ut i samband med gymnasireformen 1993/04 (17,3 procent). Den streckade röda linjen visar approximativt de första kohorterna som påverkas av gymnasireformen 1993/94.

Vi fortsätter med analysen av orsakssamband. Som beskrivs i avsnitt 3.3 bygger den på variation inom årskullar och geografisk region (län). Detta gör det möjligt att undersöka effekterna av pappans jobbförlust på elevernas sannolikhet att slutföra ett *krisrelaterat* gymnasieprogram, dvs. ett program inom tillverkning eller bygg.

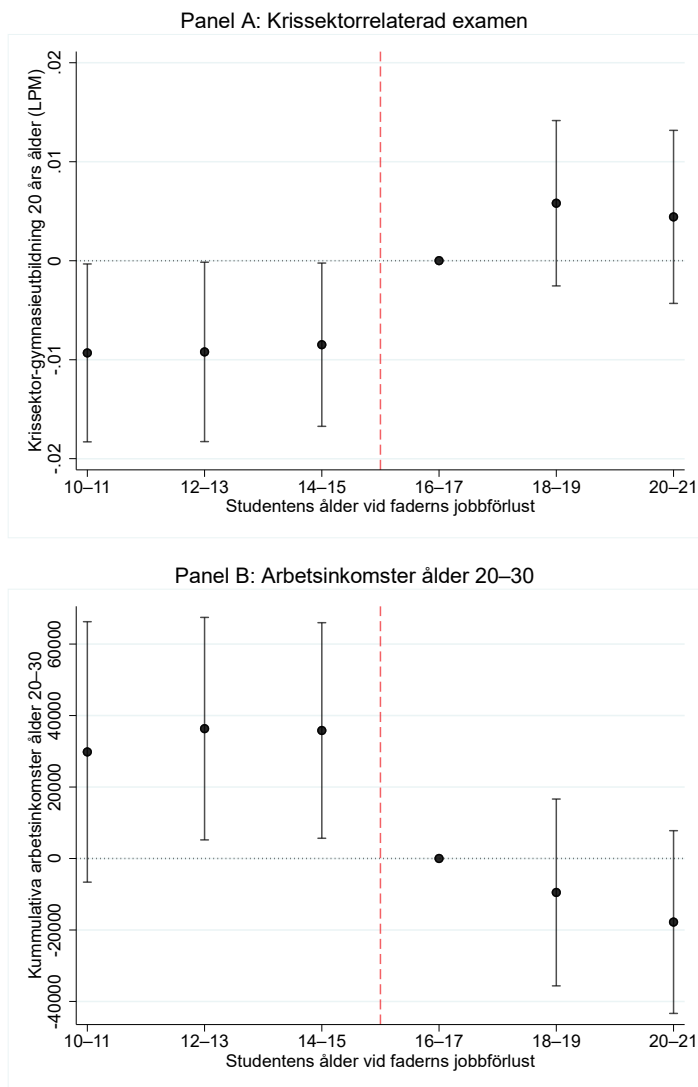
Resultaten för effekten på att slutföra ett krisrelaterat gymnasieprogram presenteras i Tabell 2 och Figur 2. Skattningarna från vår huvudsakliga modellspecifikation, som jämför pappans jobbförlust före och efter 16 års ålder inom krisrelaterade sektorer, visar en statistiskt signifikant effekt på att slutföra ett krisrelaterat program. Dessa skattningar innebär en 11-procentig minskning av sannolikheten att slutföra ett gymnasieprogram kopplat till krissektorerna, jämfört med genomsnittet för alla elever vars pappor förlorade jobbet i vårt urval. Den grafiska illustrationen i panel A i Figur 2 indikerar en tydlig diskontinuitet i sannolikheten att slutföra en krisrelaterad utbildning när jobbförlusten skedde före 16 års ålder.

När vi undersöker gymnasieprogramval inom tillverkning och bygg separat observerar vi liknande effekter: våra modeller ger negativa och statistiskt signifikanta effekter för både tillverknings- och byggrelaterade program. I kolumnerna 2, 4 och 6 i Tabell 2 visar vi vidare att effekterna består när vi använder mer detaljerade kontrollvariabler. Sammanfattningsvis tyder dessa resultat på att de vars pappor förlorade jobbet i krissektorerna före 16 års ålder tenderade att välja bort motsvarande karriärvägar.

Tabell 2 Effekterna av faderns jobbförlust i krissektorerna på sannolikheten att slutföra ett gymnasieprogram kopplat till krissektorerna vid 20 års ålder

Sektor fadern förlorar sitt jobb i:	Krissektorer	Krissektorer	Tillverkning	Tillverkning	Bygg	Bygg
<i>Utfall:</i>	<i>Krissektor-utbildning</i>	<i>Krissektor-utbildning</i>	<i>Tillverknings-utbildning</i>	<i>Tillverknings-utbildning</i>	<i>Bygg-utbildning</i>	<i>Bygg-utbildning</i>
Specifikation:	DiD	DiD	DiD	DiD	DiD	DiD
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder	-0,012*** (0,003)	-0,011*** (0,003)	-0,008*** (0,003)	-0,005* (0,003)	-0,011*** (0,003)	-0,011*** (0,003)
Kohort x Läns-FE	Ja		Ja		Ja	
Kohort x Kommun-FE		Ja		Ja		Ja
Kontrollvariabler		Ja		Ja		Ja
År fadern förlorade jobbet	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95
Genomsnitt för beroende variabel	0,107	0,107	0,072	0,072	0,060	0,060
Antal observationer	176 658	176 658	176 658	176 658	176 658	176 658

Not: "DiD" syftar på en "skillnad-i-skillnader"-specifikation som innebär att vi justerar bort den direkta effekten av faderns jobbförlust före 16 års ålder i alla andra sektorer utom krissektorerna. "Kontrollvariabler" inkluderar elevens kön och föräldrakarakteristika (födelseår, om de har en gymnasieexamen, civilstånd och arbetsmarknadsutfall år 1990). "Krissektorutbildning" åsyftar en gymnasieexamen kopplad till antingen tillverkning- eller byggsektorn. Standardfelen (i parentes) är klustrade på elevernas boendekommun vid 16 års ålder. ***p < 0,001, **p < 0,05 och *p < 0,1.

Figur 2 Effekten av faderns jobbförlust på sannolikheten att slutföra en gymnasieutbildning kopplad till krissektorerna samt tidiga arbetsinkomster

Not: Figuren visar olika DiD-behandlingseffekter av faderns jobbförlust i krissektorerna. Estimaten är justerade för den direkta effekten av att fadern förlorar jobbet runt 16 års ålder i andra sektorer. Alla regressioner inkluderar kohort-gånger-läns-fixa effekter. Standardfelen är klustrade på elevernas boendekommun vid 16 års ålder. De vertikala strecken visar 95-procentiga konfidensintervall runt punktestimaten.

Vilka typer av program valde eleverna att gå när de valde bort tillverknings- eller byggrelaterade program, och påverkades sannolikheten att slutföra gymnasiet? För att svara på dessa frågor skattar vi effekterna på elevernas val av alternativa

program och sannolikheten att ha slutfört gymnasiet vid 20 års ålder. Resultaten, som redovisas i Tabell 3, visar att den minskade sannolikheten att välja tillverknings- och byggrelaterade program inte ledde till någon statistiskt signifikant förändring av vare sig sannolikheten att fullfölja teoretiska program eller att slutföra gymnasiet över huvud taget. I stället tyder resultaten på att eleverna bytte till andra yrkesprogram som påverkades mindre av krisen, till exempel transport-, hotell och restaurang-, och jord-/lantbruksrelaterade program. I kompletterande analyser visar vi att de karriärvägar som elever skiftade till karaktäriserades av mindre inkomstspredning och en relativt sett mer gynnsam ekonomisk utveckling under krisen (se Grenet et al., 2025).

Tabell 3 Effekterna av faderns jobbförlust i krissektorerna på sannolikheten att slutföra olika gymnasieprogram eller att inte slutföra gymnasiet vid 20 års ålder

<i>Utfall:</i>	<i>Krissektor- utbildning</i>	<i>Tillverknings- utbildning</i>	<i>Bygg- utbildning</i>	<i>Akademisk utbildning</i>	<i>Saknar gymnasie- utbildning</i>
Specifikation:	DiD	DiD	DiD	DiD	DiD
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder	−0,012*** (0,003)	−0,008*** (0,002)	−0,005** (0,002)	−0,003 (0,005)	−0,000 (0,004)
Genomsnitt för beroende variabel	0,107	0,067	0,041	0,188	0,179
Antal observation	176 658	176 658	176 658	176 658	176 658
<i>Utfall:</i>	<i>Transport- utbildning</i>	<i>Estetisk utbildning</i>	<i>Barnomsorg- utbildning</i>	<i>Hotell- och restaurang- utbildning</i>	<i>Jordbruks- utbildning</i>
Specifikation:	DiD	DiD	DiD	DiD	DiD
	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder	0,004** (0,002)	−0,004 (0,002)	0,004 (0,003)	0,005*** (0,002)	0,004*** (0,001)
Genomsnitt för beroende variabel	0,034	0,026	0,067	0,024	0,017
Antal observationer	176 658	176 658	176 658	176 658	176 658
Kohort x Läns-FE	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
År fadern förlorade jobbet	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95
Genomsnitt för beroende variabel	0,107	0,107	0,072	0,072	0,060
Antal observationer	176 658	176 658	176 658	176 658	176 658

Not: Estimaten i tabellen härrör från den ursprungliga DiD-specifikationen som beskrivs i Tabell 2. "Krissektorutbildning" syftar till kombinationen av att antingen ha en tillverknings- eller byggkopplad gymnasieexamen. Standardfelen (i parentes) är klustrade på elevernas boendekommun vid 16 års ålder. ***p < 0,001, **p < 0,05 och *p < 0,1.

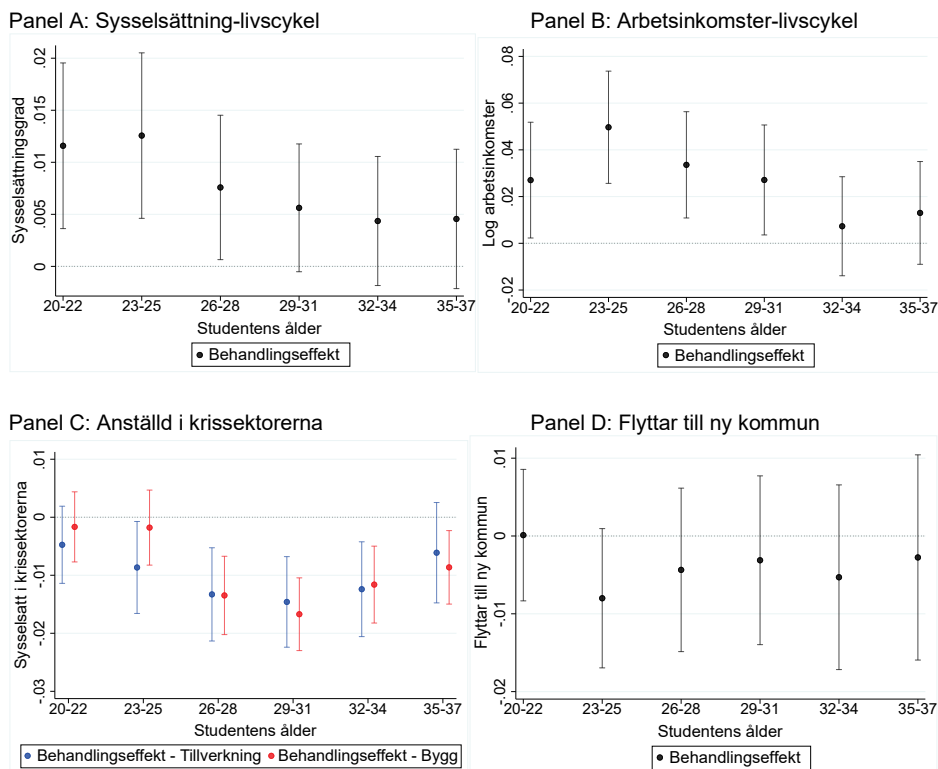
4.2 Effekter på tidiga arbetsmarknadsutfall

Vi undersöker även huruvida pappans förlust av jobbet påverkade tidiga arbetsmarknadsutfall. Vi fokuserar på ett övergripande mått: den kumulativa inkomsten mellan 20 och 30 års ålder. Resultaten redovisas i panel B i Figur 2.

Effekterna på den totala inkomsten i åldern 20–30 år motsvarar drygt 40 000 SEK (eller cirka 2–3 procent) i ökad inkomst och är genomgående statistiskt signifikanta. När man lägger till ytterligare kontroller blir skattningarna aningen mindre, men är fortfarande statistiskt signifikanta. Dessa resultat indikerar att elever vars pappa förlorade jobbet i en krissektor tidigt (innan 16 års ålder) hade bättre arbetsmarknadsutfall än jämnåriga som drabbades vid 16 års ålder eller senare.

4.3 Effekter på långsiktiga arbetsmarknadsutfall

Det är inte självklart om dessa utbildnings- och karriärval i tonåren har bestående effekter på arbetsmarknadsutfall på lång sikt eller om effekterna avtar över tid. Figur 3 visar hur effekterna på inkomster, sysselsättning och geografisk rörlighet utvecklas från 20-årsåldern och framåt. Resultaten indikerar att effekterna på inkomster och sysselsättning är mer uttalade i början av karriären, även om skattningarna är fortsatt positiva i mitten av 30-årsåldern. Effekten på sannolikheten att vara anställd inom tillverknings- eller byggsektorn är negativ över hela åldersspannet, men tydligast runt 30 års ålder. Effekterna på flytt till en ny kommun (efter 16 års ålder) är negativa men i allmänhet inte statistiskt signifikanta. Sammantaget verkar det som om tidig jobbförlust för pappan inom krissektorerna har tydligt positiva effekter på utfall i början av karriären och att dessa positiva effekter avtar men delvis finns kvar i senare skeden.

Figur 3 Behandlingseffekter på sysselsättning, log arbetsinkomster, sysselsättning i krissektorerna och geografisk mobilitet

Not: Figuren visar olika DiD-behandlingseffekter över ålder, uppdelat per 3-årsintervall. Alla regressioner inkluderar kohort-gångar-läns-fixa effekter. Standardfelen är klustrade på boendekommun vid 16 års ålder. De vertikala strecken visar 95-procentiga konfidensintervall runt punkt-estimaterna.

För att undersöka dessa långsiktiga effekter ytterligare tar vi hänsyn till kumulativ sysselsättning och inkomst fram till 2017, och olika andra utfall observerade år 2015, det vill säga cirka 20 år efter att den ekonomiska krisen tog slut. Resultaten, som redovisas i Tabellerna 6 och 7 i Grenet et al. (2025), visar på en positiv inverkan på genomsnittlig sysselsättningsgrad och ackumulerad inkomst under karriären. Med ytterligare kontrollvariabler tenderar skattningarna att minska i storlek men är fortsatt statistiskt signifikanta.

När det gäller de långsiktiga utfallen observerade 2015 ser vi att tidig jobbförlust för pappan hade negativa effekter på sannolikheten att eleverna slutförde universitetsstudier, men ökade sannolikheten att vara sysselsatt på lång sikt. Dessutom var det mindre sannolikt att eleverna var anställda i krissektorn i fråga på lång sikt, oavsett om deras far förlorade sitt jobb inom tillverkningsindustrin

eller i byggbranschen. Dessa resultat tyder på att effekterna kvarstår under hela individens karriär, men är mer uttalade i tidig ålder.

4.4 Skillnader mellan män och kvinnor

Hittills har vi undersökt effekterna av när pappan förlorar jobbet för män och kvinnor gemensamt. Med tanke på den stora obalansen mellan könen inom olika yrkesinriktade gymnasieprogram, särskilt inom de tillverknings- och byggrelaterade programmen, presenterar vi även könsspecifika resultat i Tabell 4.

Andelen elever som fullföljer en krisrelaterad utbildning nästan fördubblas när vi begränsar urvalet till män, vilket bekräftar att andelen kvinnliga elever är låg inom programmen kopplade till krissektorerna. De flesta av våra skattningar visar på betydande skillnader mellan könen, med svagare effekter för kvinnliga elever, vilket är i linje med den lägre andelen kvinnor på dessa program i ursprungsskedet. Omvänt är skattningarna för manliga elever starkare när vi differentierar effekterna efter kön. Effekten av när pappan förlorar jobbet på sannolikheten att manliga elever väljer "krisprogram" är markant större än för hela urvalet, liksom effekten på deras framtida inkomster. När dessa effekter sätts i förhållande till medelvärdet för män respektive kvinnor framstår dock skillnaden som måttlig, eftersom de genomsnittliga värdena för manliga elever generellt är högre också i ursprungsläget.

Tabell 4 Effekterna av faderns jobbförlust i krissektorerna på olika utfall för studenten, uppdelat utifrån kön

<i>Utfall:</i>	<i>Krissektor- utbildning</i>	<i>Karriärarbets- inkomster</i>	<i>Arbets- inkomster ålder 20–30</i>	<i>Log arbets- inkomster ålder 20–30</i>	<i>Sysselsatt</i>	<i>Universitets- utbildning</i>	<i>Skild</i>
Specifikation:	DiD (1)	DiD (2)	DiD (3)	DiD (4)	DiD (5)	DiD (6)	DiD (7)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder	–0,024*** (0,005)	130 318*** (35 816)	62 464*** (14 926)	0,046*** (0,014)	0,011*** (0,004)	–0,009 (0,007)	–0,003 (0,003)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder x kvinna	0,024*** (0,006)	–96 264 (43 645)	–42 101** (17 748)	–0,039* (0,021)	–0,007 (0,006)	–0,001 (0,011)	0,009* (0,005)
Kohort x Läns-FE	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
År fadern förlorade jobbet	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95	1991–95
Genomsnitt för beroende variabel	0,193	6 030 000	1 770 000	14 125	0,885	0,284	0,085
Antal observationer	176 658	176 658	176 658	172 769	167 293	166 417	167 293

Not: Estimaterna i tabellen härrör från den ursprungliga DiD-specifikationen som beskrivs i Tabell 2. "Krissektorutbildning" syftar till kombinationen av att antingen ha en tillverknings- eller byggkopplad gymnasieexamen. "Karriärinkomster" (i SEK) är definierade som kumulativa arbetsinkomster upp till år 2017. Standardfelen (i parentes) är klustrade på boendekommun vid 16 års ålder. ***p < 0,001, **p < 0,05 och *p < 0,1.

4.5 Mekanismer

Detta delavsnitt fördjupar sig i de mekanismer som skulle kunna förklara våra resultat. Vi visar på olika mönster i data som kan koppla vår föreslagna informationskanal till de observerade effekterna. För det första undersöker vi om effekterna är svagare i kommuner som drabbades hårdare av krisen. Vår hypotes är att en mer intensiv lokal kris skulle kunna sprida information om krisdrabbade sektorer mer allmänt, och inte bara till elever vars pappor förlorar sina jobb. Detta skulle således utjämna informationsskillnaderna mellan grupperna av elever och därmed mildra effekterna av att ha en pappa som förlorar arbetet innan gymnasievalet. För det andra undersöker vi om effekterna är mer uttalade under de djupaste lågkonjunkturåren. Detta under antagandet att ungdomar är mer benägna att uppfatta pappans förlust av jobbet som en indikator på dåliga långsiktiga utsikter inom branschen när den inträffar i samband med en ekonomisk nedgång.

För det tredje testar vi om andra (nära) familjemedlemmars förlust av jobbet också avskräcker elever från att slutföra utbildningsprogram kopplade till de krisdrabbade sektorerna, vilket skulle stödja idén att informationssignaler som mottas från familjemedlemmar spelar en roll i att forma tidiga karriärbeslut. För det fjärde undersöker vi om effekterna av pappans arbetslöshet på utbildningsvalen drivs av försämringar av föräldrarnas nätverk, snarare än en informationschock. Slutligen redovisar vi effekterna av pappans jobbförlust i andra sektorer än de krisrelaterade. Detta för att säkerställa att den information som härrör från jobbförluster i sig inte har en allmän påverkan på sannolikheten att slutföra ett krisrelaterat gymnasieprogram.

Vi börjar med att undersöka om effekterna på gymnasieval varierar beroende på hur allvarlig den ekonomiska krisen var i den kommun där eleven bodde vid 16 års ålder. Vi använder förändringen i sysselsättningsgraden på kommunnivå 1993 jämfört med 1990 som ett mått på krisens lokala intensitet, och grupperar den i kvartiler.

Tabell 5 visar hur huvudeffekterna varierar mellan olika kvartiler av kommunal krisexponering. Skattningarna i kolumnerna 1 och 2 visar på stora skillnader mellan kommuner. I kommuner som drabbades mindre hårt av krisen är effekten på sannolikheten att gå ett gymnasieprogram kopplat till tillverknings- eller byggsektorn tydligt negativ, medan effekten är svagare i mer utsatta kommuner. I den hårdast drabbade kvartilen av kommuner är effekten noll. Dessa resultat tyder på att informationssignalen från pappans jobbförlust försvagas i kommuner där den ekonomiska nedgången var mer allvarlig, vilket stärker tolkningen att privata informationssignaler spelar en viktig roll i

individens uppfattning av arbetsmarknadsrisker. När det gäller inkomster i början av karriären är det allmänna mönstret inte lika tydligt, även om punkt-skattningsarna uppvisar en liknande tendens.

Tabell 5 Effekterna av faderns jobbförlust i krissektorerna, uppdelat utifrån kommunens krisexponeringskvartil till krissektorerna

<i>Utfall:</i>	<i>Krissektor- utbildning</i>	<i>Karriär arbetsinkomster</i>
Specifikation:	DiD	DiD
	(1)	(2)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder x förändring i kommunens sysselsättningsgrad under krisen – Referenskategori (K1)	–0,024*** (0,005)	130 318*** (35 816)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder x förändring i kommunens sysselsättningsgrad under krisen – Kvartil 2	0,005 (0,009)	–50 107 (90 429)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder x förändring i kommunens sysselsättningsgrad under krisen – Kvartil 3	0,013 (0,009)	–90 181 (90 192)
Faderns jobbförlust i krissektorer innan 16 års ålder x förändring i kommunens sysselsättningsgrad under krisen – Kvartil 4	0,019** (0,009)	–91 128 (91 551)
Kohort x Läns-FE	Ja	Ja
År fadern förlorade Jobbet	1991–95	1991–95
Genomsnitt för beroende variabel	0,107	5 210 000
Antal observationer	175 428	175 428

Not: Tabellen visar behandlingseffekten uppdelat utifrån kvartiler av hur krisdrabbad kommunen var mellan år 1990 och 1993 (i termer av totalt sysselsättningsfall). Estimatet i tabellen härrör från den ursprungliga DiD-specifikationen som beskrivs i Tabell 2. "Krissektorutbildning" syftar till kombinationen av att antingen ha en tillverknings- eller byggkopplad gymnasieexamen. "Karriärinkomster" (i SEK) är definierade som kumulativa arbetsinkomster upp till år 2017. Standardfelen (i parentes) är klustrade på elevernas boendekommun vid 16 års ålder. ***p < 0,001, **p < 0,05 och *p < 0,1.

I Grenet et al. (2025) undersöker vi även en rad alternativa mekanismer. Sammanfattningsvis finner vi till exempel inget stöd för att effekterna skulle vara starkare för barn till fäder med lång anställningstid eller chefspositioner, vilket talar mot att försämrade nätverk är en viktig förklaring till effekterna vi observerar. Vidare finner vi liknande, men svagare, effekter när andra familjemedlemmar förlorar jobbet, särskilt om de bor nära barnet. Detta antyder att information om branschspecifika risker även sprids via andra personer än pappan inom det nära sociala nätverket, men att kärnfamiljen är den mest betydelsefulla källan.

Slutligen visar analyserna att effekterna endast uppstår inom sektorer som drabbades hårt av krisen. När pappan förlorar jobbet i en sektor som inte genomgick en kraftig nedgång under perioden, syns ingen motsvarande påverkan på barnets utbildningsval. Detta stödjer tolkningen att det inte är den ekonomiska chocken i sig, utan den sektorspecifika signalen, som utlöser en beteendemässig

anpassning. Sammantaget visar resultaten att privata informationssignaler om arbetsmarknadens tillstånd – särskilt när de är nya och specifika – har en avgörande betydelse för ungas utbildningsval och därigenom deras framtida arbetsmarknadsutfall.

5 Diskussion och slutsatser

Våra resultat visar att unga människors anpassningar i samband med makroekonomiska kriser och nedgångar i olika branscher kan vara både snabba och betydelsefulla, och att dessa på så sätt kan bidra till strukturella förändringar på arbetsutbudssidan. Vår empiriska metod och analys gör att vi kan tolka våra resultat som svar på privat information kopplad till pappans arbetslöshet, och att denna signal ger insikter om utsikterna för och riskerna med att sikta på en karriär inom de sektorer som drabbades mest av krisen.

En utmaning är att särskilja effekterna av sådan privat information rörande en sektors ekonomiska utsikter från ungdomars preferenser för att arbeta inom samma bransch som sin pappa. Det är möjligt att när pappan förlorar jobbet så försvagas denna preferens eller det upplevda värdet av att följa denna väg. Tre viktiga iakttagelser ger dock stöd för att informationssignalen rörande sektorernas ekonomiska utsikter är den främsta drivkraften bakom de beteendemässiga anpassningar vi ser. För det första finner vi att effekterna är betydligt större under själva lågkonjunkturen, särskilt i dess början, jämfört med icke-krisår. Detta tyder på att ungdomarna kan skilja på om deras pappas arbetslöshet är en sporadisk händelse eller ett tecken på bredare trender. För det andra ser vi mindre effekter i kommuner som drabbades hårt av krisen, vilket är i linje med att informationssignalen inom familjen är mindre viktig i situationer där krisen blir tillräckligt uppenbar för samhället i stort. För det tredje, även om elevernas programval påverkas, finner vi ingen effekt på den totala sannolikheten att slutföra gymnasiet. Våra resultat ger heller inget stöd för att minskade ekonomiska resurser eller försämrade jobbnätverk driver effekterna.

Vi tolkar den skattade effekten på att välja en krisrelaterad gymnasieutbildning (–11 procent) som stor, framför allt eftersom den sker parallellt med en allmän trend att elever rör sig bort från dessa program. Med tanke på att sannolikheten att välja en sådan karriärväg är större bland elever vars fäder arbetar i de krisdrabbade sektorerna, visar denna effekt på en viss anpassning bland de drabbade eleverna till den bredare studentpopulationen. Effekten på den kumulativa inkomsten, som ligger i intervallet 2–3 procent, är också betydande i förhållande till effekten på elevernas utbildningsval.

Våra resultat belyser vikten av god information för unga personer när de gör utbildnings- och tidiga karriärval. Ett sätt att förbättra tillgången till information skulle kunna vara att ge mer vägledning till elever om framtidsutsikterna inom olika sektorer, till exempel genom olika former av karriärrådgivning eller andra strategier som syftar till att synliggöra de ekonomiska konsekvenserna av olika yrkesval. Det är troligt att detta är särskilt viktigt för yngre personer som har större möjlighet att ändra sin yrkesinriktning.

Referenser

- Altonji, Joseph, Erica Blom och Costas Meghir, "Heterogeneity in Human Capital Investments: High School Curriculum, College Major, and Careers," *Annual Review of Economics*, 2012, 4, 185–223.
- Bingley, Paul, Lorenzo Cappellari och Marco Ovidi, "When It Hurts the Most: Parental Job Loss and a Child's Education," *Technical Report*, IZA Discussion Paper 16367, 2023.
- Blom, E., B.C. Cadena och B.J. Keys, "Investment over the Business Cycle: Insights from college major choice," *Journal of Labor Economics*, 2021, 39(4), 1043–1082.
- Englund, Peter, "The Swedish Banking Crisis: Roots and Consequences," *Oxford Review of Economic Policy*, 1999, 15 (3), 80–97.
- Grenet, Julien, Hans Grönqvist och Daniel Jahnson, "Financial Crisis and Long-Run Labor Demand: Evidence from the Swedish Banking Crisis in the Early 90s," 2023. Unpublished manuscript.
- Grenet, Julien, Hans Grönqvist, Edvin Hertegård, Martin Nybom och Jan Stuhler, "How Early Career Choices Adjust to Economic Crises," 2025, IFAU working paper 2025:20.
- Hall, Caroline, "The Effects of Reducing Tracking in Upper Secondary School: Evidence from a Large-Scale Pilot Scheme," *Journal of Human Resources*, 2012, 47 (1), 237–269.
- Huttunen, Kristiina och Krista Riukula, "Parental Job Loss and Children's Careers," 2019. IZA Discussion Paper No. 12788.
- Jacobson, Louis S., Robert J. LaLonde och Daniel G Sullivan, "Earnings Losses of Displaced Workers," *The American Economic Review*, 1993, 83 (4), 685–709.
- Lachowska, Marta, Alexandre Mas och Stephen A. Woodbury, "Sources of Displaced Workers' Long-Term Earnings Losses," *The American Economic Review*, 2020, 110 (10), 3231–66.
- Mörk, Eva, Anna Sjögren och Helena Svaleryd, "Consequences of Parental Job Loss on the Family Environment and on Human Capital Formation – Evidence from Workplace Closures," *Labour Economics*, 2020, 67, 101911.

- Oreopoulos, Philip, Marianne Page och Ann Huff Stevens, "The Inter-generational Effects of Worker Displacement," *Journal of Labor Economics*, 2008, 26 (3), 455–483.
- Perbo, Ulf, "Varför Fick Sverige en Depression i Början på 90-Talet?" *Ekonomisk debatt*, 1999, 27 (6), 325–333.
- Reinhart, Carmen M. och Kenneth S. Rogoff, "Is the 2007 US Sub-Prime Financial Crisis so Different? An International Historical Comparison," *The American Economic Review*, 2008, 98 (2), 339–44.
- Schwandt, Hannes och Till von Wachter, "Unlucky Cohorts: Estimating the Long-Term Effects of Entering the Labor Market in a Recession in Large Cross-Sectional Data Sets," *Journal of Labor Economics*, 2019, 37 (S1), S161–S198.
- Wiswall, Matthew och Basit Zafar, "How Do College Students Respond to Public Information about Earnings?" *Journal of Human Capital*, 2015, 9 (2), 117–169.
- Yagan, Danny, "Employment Hysteresis from the Great Recession," *Journal of Political Economy*, 2019, 127 (5), 2505–2558.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med placering i Uppsala.

IFAU ska främja, stödja och genom forskning genomföra uppföljningar och utvärderingar.

Uppdraget omfattar effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen.

I rapportserien presenteras såväl IFAU:s forskning som resultat av samarbeten med andra nationella och internationella forskningsorganisationer.

IFAU delar årligen ut bidrag till olika forskningsprojekt, vars resultat publiceras i rapportserien.

Rapporterna kan vara fristående eller publiceras tillsammans med ett Working paper.

Alla IFAU:s publikationer finns på www.ifau.se